

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

KỶ 42

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 28/07/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Chư vị pháp sư, chư vị đồng học, xin chào mọi người. Hôm nay có 32 câu hỏi, chúng ta cứ theo thứ tự để giải đáp. Trước hết là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc, tổng cộng có 14 câu hỏi.

Hỏi: Câu hỏi thứ nhất, họ hỏi: Chúng con y theo giáo huấn của Lão pháp sư, lấy một bộ kinh Vô Lượng Thọ, một câu Phật hiệu, mỗi ngày nghe kinh 4 giờ, dùng phương pháp như vậy để học tập. Nhưng chúng con tự tu ở trong nhà, thiếu ngoại duyên đến chùa cộng tu, liệu có thể tự tại vãng sanh không?

Đáp: Niệm Phật cầu sanh Tịnh độ thì ngoại duyên quan trọng nhất chính là không bị hoàn cảnh bên ngoài quấy nhiễu, điều này quan trọng hơn bất cứ điều gì. Cho nên có những khi tu hành trong nhà còn thù thắng hơn ở chùa. Nếu như trong chùa không có trợ duyên tốt như vậy, không có niệm Phật đường thật sự tốt, không có sự hộ trì như lý như pháp, người ở ngoài nhiều, lời người xưa nói vẫn là có đạo lý, “*biết quá nhiều việc thêm phiền não, quen quá nhiều người lắm thị phi*”, nhiều người rồi thì có thị phi, ngược lại không thể thành tựu. Cho nên từ xưa đến nay, người thành tựu chân thật, bạn xem hơn phân nửa là bé quan, họ hoàn toàn đoạn tuyệt với ngoại duyên. Từ chỗ này bạn nghĩ xem thì bạn sẽ biết, người hộ quan rất tận tâm, rất có trách nhiệm, có thể ngăn mọi ngoại duyên cho bạn, để hoàn cảnh tu hành của bạn thanh tịnh. Một ngày có thể nghe kinh 4 giờ, niệm Phật 20 giờ, đây là thông thường nói tối thiểu. Đương nhiên, tốt nhất là niệm Phật không được gián đoạn, vậy mới chân thật đạt được tự tại vãng sanh.

Gần đây, trường hợp cư sĩ Hoàng Trung Xương ở Thâm Quyển rất đáng để tham khảo, ông ấy bé quan, tịnh khẩu ba năm, ba năm không nói chuyện. Mỗi ngày đọc chí ít 2 bộ kinh Vô Lượng Thọ, ông cũng không nghe giảng, ông chỉ đọc kinh, sáng đọc một bộ, tối đọc một bộ; Phật hiệu không gián đoạn, mệt rồi thì nghỉ, nghỉ khoẻ rồi lại niệm tiếp. Ông không nói chuyện với người khác, người khác cũng không nói chuyện với ông, cho nên tâm của ông là định. Bé quan 3 năm, ông là 2 năm 10

tháng, còn có 2 tháng nữa thì viên mãn, ông đã biết trước giờ đi, đã vãng sanh. Ông đã làm thí nghiệm cho chúng ta, chính là pháp môn Tịnh tông niệm Phật cầu vãng sanh, ba năm rốt cuộc có phải là thật hay không? Ông rất nghiêm túc đi làm, quả nhiên ba năm thành công.

Chính mình phải có quyết tâm, quan trọng nhất là bạn phải buông xuống được, bạn còn có chuyện bận tâm không thể buông xuống, vậy thì không được, bạn tu ba mươi năm cũng không có cách gì vãng sanh. Chân thật buông xuống, triệt để buông xuống. Gia thân quyến thuộc của bạn phải hiểu bạn, thì sẽ không làm phiền bạn, đây mới là quan trọng. Nếu gia thân quyến thuộc thường hay đến quấy nhiễu bạn, bạn sẽ gặp phiền phức. Cho nên, ở chùa hay trong nhà đều không nhất định, chủ yếu chính là hoàn cảnh, hoàn cảnh trong nhà tốt thì có thể vãng sanh trong nhà; hoàn cảnh ở chùa tốt thì cũng là trợ duyên rất tốt.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, họ hỏi: Có đồng tu tu hành tại gia, chỉ nắm một câu Phật hiệu, không đọc kinh cũng không nghe kinh. Ba tháng sau, cảm thấy ngày ngày khi nhiều Phật thì có hoa sen đi cùng, khi lễ Phật thì Tây Phương Tam Thánh đang ở trước mặt. Vì vậy rất nhiều đồng tu đã noi gương học tập, không nghe kinh, không đọc kinh, chỉ niệm một câu Phật hiệu. Xin hỏi chúng sanh thời mạt pháp phải nên tu hành như thế nào mới có thể thật sự tự tại vãng sanh?

Đáp: Lời họ nói là đúng, cũng giống như cư sĩ Hoàng, giống như cư sĩ Hoàng Trung Xương. Vấn đề chính là họ chân thật có thể buông xuống được, thật sự không muốn sanh tử trong lục đạo luân hồi nữa, chân thật muốn xuất ly, buông được sạch sẽ, vậy thì được. Khi xưa đồ đệ của lão pháp sư Đệ Nhàn chính là một câu Phật hiệu mà vãng sanh, Ngài ấy không biết chữ, ngài cũng không tụng kinh, chính là một câu A-di-đà Phật, cũng là ba năm, biết trước giờ đi, đứng mà vãng sanh, đây là tấm gương rất tốt. Cho nên mấu chốt là ở chỗ bạn có chân thật buông xuống hay không? Quan trọng nhất chính là câu nói này, chân thật buông xuống thì không ai chẳng thành tựu. Nếu không phải là chân thật buông xuống, còn có việc bận tâm, còn có vọng tưởng phân biệt chấp trước, vậy thì không đi được, nhất định phải biết đạo lý này.

Chúng ta biết đồ đệ của Lão hoà thượng Đệ Nhàn, là ông thợ vá nồi, cả một đời nghèo cùng khổ, không muốn ở nhân gian nữa. Cho nên lão hoà thượng dạy ông một câu A-di-đà Phật, niệm mệt thì nghỉ, nghỉ khoẻ rồi lại tiếp tục niệm. Trong tâm của ông không có tạp niệm, ý niệm gì cũng không có; hay nói cách khác, chỉ có một câu A-di-đà Phật, ngoài câu A-di-đà Phật ra không có tạp niệm nào

cả. Đây chính là “tịnh niệm tiếp nối” mà trên kinh điển đã nói, ông đã làm được. Ý niệm của ông chính là A-di-đà Phật, không có ý niệm thứ hai, vậy thì được, tuyệt đối không có vấn đề. Cho nên, có người muốn học, chân thật có thể học được thì là việc tốt. Giống việc vãng sanh của cư sĩ Hoàng Trung Xương, làm ra sự thị hiện này cho mọi người xem, bạn làm giống như ông ấy thì cũng nhất định vãng sanh.

Từ tấm gương vãng sanh này mà xem, pháp môn Tịnh tông xác thật là đạo dễ hành, đơn giản, dễ dàng, ổn định, thời gian ngắn, thành tựu không gì thù thắng bằng. Vấn đề chính là bạn có thể tin tưởng hay không? Bạn có thể buông xuống hay không? Bạn một khi hoài nghi đối với pháp môn này, bạn đối với hết thảy việc vụn vặt trên thế gian này, còn có một việc không buông xuống thì không được. Thật sự phải không có may mắn chướng ngại, không có may mắn lưu luyến, vậy mới được.

Hỏi: Thứ ba, câu hỏi này là, mặt học là chúng xuất gia ở Hà Nam, xuất gia cùng một vị tự xưng là pháp sư xuất gia đệ tử của ngài. Vị pháp sư này lợi dụng danh nghĩa của Vạn Tánh Tổ Tiên Kỷ Niệm Đường, ở trong ngoài nước thu gom tiền. Hiện nay dính vào nợ nần, trách nhiệm đổ hết lên đầu của mặt học. Xin hỏi phải làm sao?

Đáp: Điều này tôi không biết làm sao cho tốt, bạn vẫn phải đi hỏi vị sư phụ đó của bạn, bạn hỏi Thầy ấy làm thế nào thì mới được. Có sự việc này thì tôi cũng không biết. Tôi nhân trường hợp này, một lần nữa báo cáo với mọi người, cả đời này của tôi không thu nhận đồ đệ xuất gia, những pháp sư chữ Ngô, có hai mươi mấy người đi cùng tôi, đây là do Quán trưởng Hàn Anh ở Thư Viện Hoa Tạng của chúng ta thu nhận trước đây. Bà ấy muốn xây dựng đạo tràng, cả đời tôi không có đạo tràng, người ta muốn xuất gia với tôi, tôi không có đạo tràng, không nơi nào cho bạn ở. Cả đời tôi đều là ở trong nhà do các vị cư sĩ cúng dường, cúng dường không phải là cho tôi, quyền sở hữu là của họ, cũng giống như tôi đi ở nhờ.

Giống như tôi ở Hồng Kông, nhà cửa ở nơi này là của Lão cư sĩ Trần, tinh xá của chúng tôi ở đây có 3 tầng, 1 tầng là do Lão cư sĩ Trần quyên tặng. Chúng tôi ở đây có tổ chức, có ban quản lý, không phải là tài sản của riêng tôi, không phải là bà ấy tặng cho cá nhân tôi. Chính bà ấy cho tôi mượn nhà của bà ấy để ở, cho tôi một chiếc chìa khoá là được. Hết thảy chi tiêu đều nhờ bà ấy trả, như tiền điện thoại, tiền nước, toàn bộ đều là bà ấy trả, tôi đều không biết. Mấy chục năm trong tay không đụng đến tiền. Cho nên tôi không có cách gì nhận đồ đệ, nhận đồ đệ thì không có chỗ ở. Bà ấy cúng dường cho một mình tôi thì dễ, nếu tôi dẫn theo vài người, không dám

cúng dường tôi nữa, quá nhiều người, gánh nặng quá lớn. Cho nên, mọi người phải hiểu rõ.

Pháp sư tự xưng là đệ tử xuất gia của tôi đó, tôi không biết Thầy ấy. Loại tình hình như thế này, ở trong nước, tôi nghe nói rất nhiều, đây là Cục Trưởng Cục Tôn Giáo nói với tôi. Cục Trưởng Cục Tôn Giáo Quốc Gia của chúng ta nói cho tôi biết, họ lấy danh nghĩa của tôi, đến khắp nơi phô trương lừa dối. Cục Tôn Giáo cũng đã hiểu rõ, họ nói: thừa pháp sư, nếu việc này ngài không biết thì chúng tôi đi xử lý. Cho nên, các vị gặp phải vấn đề này, các vị phải tìm cục trưởng Diệp của Cục Tôn Giáo Quốc Gia, quý vị hỏi ông ấy xem cách xử lý như thế nào? Đây là việc vi phạm pháp luật, nhất định phải theo pháp luật mà xử phạt.

Người mà cả đời chúng tôi học tập chính là Thích-ca Mâu-ni Phật, học tập với Bôn Su. Thích-ca Mâu-ni Phật cả đời không có đạo tràng, mặc dù ngài nhận không ít đệ tử, nhưng những đệ tử đó đều giống như ngài, đời sống của họ đều là ôm bình bát, nơi ở đều là ngồi dưới cây, gọi là “ngủ một đêm dưới cây, ăn một bữa giữa ngày”, trải qua đời sống thanh khổ như vậy. Học trò của ngài là chúng thường tùy, có 1.250 người, ngài không sợ, ngài không cần nhà ở. Cho nên, cả đời Phật không xây dựng đạo tràng, điều này chúng ta phải biết. Nơi nào đó thỉnh mời, Phật cũng rất từ bi, ngài đều nhận lời đến đó để giảng kinh, dạy học. Giảng một thời gian, giảng xong rồi thì ngài rời khỏi, cũng không phải là ở lâu dài ở một nơi. Cả đời Phật trải qua chính là đời sống du hoá.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, cư sĩ vãng sanh rồi thì trong nhà người vãng sanh có cần phải cúng thí thực không?

Đáp: Nghi thức này nếu quen thuộc rồi thì có thể làm. Quý thần, chúng sanh ở cõi U Minh, họ cũng là một trong những chúng sanh trong lục đạo, Phật pháp vô cùng từ bi, không những dạy người, mà chúng sanh trong chín pháp giới, Phật thầy đều dạy dỗ họ. Trong kinh điển, Phật dạy chúng ta có những việc này, chúng ta cũng nên giúp đỡ họ. Cho nên việc cúng thí thực này, bất luận là ở am đường chùa chiền, hoặc là ở gia đình mình, ngay cả khi chúng ta đi chơi xa ở bên ngoài, thì giống như Thế Tôn thời đó, dưới cây trong rừng núi cũng có thể làm, nơi đồng ruộng cũng có thể làm.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, xin hỏi việc lấy tiền kiếm được do các hành vi không như pháp, chẳng hạn như trộm cắp, lừa gạt, sát sanh... để bố thí cúng dường, thì đáng phải chịu quả báo gì?

Đáp: Phàm là những thứ này thì gọi là tiền tài bất nghĩa, không phải là có được bằng phương thức bình thường, một người tốt trên thế gian này của chúng ta đều không muốn tiếp nhận. Người xưa nói “kẻ sĩ, người quân tử”, một người hiểu biết, rõ lý cũng chẳng chịu tiếp nhận, huống hồ là Phật Bò-tát? Về sau bạn sẽ hiểu được bạn dùng thứ này để bố thí cúng dường, không đạt được quả báo, quả báo bạn có được là tiêu cực, tuyệt đối không phải quả thiện, phải hiểu điều này. Do đạo lý này mà chúng ta biết, Phật dạy chúng ta “giữ tâm tốt, nói lời tốt, làm việc tốt, làm người tốt”, có người tốt nào lại làm những việc trộm cắp, lừa dối, sát sanh này? Không thể dùng thủ đoạn này, đây không phải là người tốt.

Đạo tràng của chúng tôi, những năm đầu ở Đài Loan, đạo tràng đầu tiên thành lập là Thư viện Phật Giáo Hoa Tạng do Hàn quán trưởng chủ trì, cũng đã mười mấy năm. Thư viện tiếp nhận cúng dường của tứ chúng, nhưng Hàn quán trưởng là một người rất rõ lý, tiền cúng dường của người ta mang tới, bà nhất định sẽ hỏi họ, tiền của bạn có được từ đâu? Số tiền ít thì không hỏi, nếu số tiền quá lớn thì bà nhất định sẽ hỏi. Nếu như có được từ đường bất minh thì sẽ trả lại, không cần của bạn, đây là chính xác. Tôi nhớ có một năm, hình như là vào dịp Tết, có một vị cư sĩ cầm đến 500.000 đài tệ cúng dường thường trụ. Tôi đã thấy Hàn quán trưởng xử lý, hỏi ông ấy, kết quả tiền của ông ấy là tiền vay nặng lãi. Quán trưởng nghe nói là tiền nặng lãi, hỏi ông ấy xem người trong nhà có biết không? Người trong nhà không biết. Cho nên đã trả lại toàn bộ, một xu cũng không nhận. Nói với ông ấy, cách làm của ông là sai rồi, trên kinh điển của Thích-ca Mâu-ni Phật, Tam Tạng mười hai bộ kinh điển, không tìm thấy bộ kinh nào dạy bạn đi vay nợ lấy tiền để cúng dường, không có đạo lý này.

Phật dạy người cúng dường, khuyên người tu cúng dường là tùy phận tùy lực, nhất định không thể tăng thêm áp lực cho bạn, nhất định không được miễn cưỡng, vậy là sai lầm. Việc cúng dường của bạn nhất định là sanh tâm hoan hỷ chứ không phải chông thêm gánh nặng, đây là sai lầm, đạo lý này chúng ta phải biết. Đặc biệt là người phụ trách đạo tràng, người khác quyên góp tặng tiền, nếu là số tiền lớn thì phải nên học theo Hàn quán trưởng, thái độ như vậy là chính xác. Cho nên nghe kinh, rõ lý quan trọng hơn bất cứ điều gì. Thông thường hiện nay thấy tiền là mắt sáng ra, miễn có tiền là được, càng nhiều càng tốt, không hỏi lai lịch, vậy thì không được, điều này nhất định là sai lầm. Số tiền càng nhiều thì càng phải làm rõ ràng, phải tra xét rõ ràng.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, họ hỏi: Thỉnh thoảng con nghe có người bàn luận đạo tràng nào đó, cư sĩ nào đó không như pháp. Mà những cư sĩ, đạo tràng này thường là trong lúc Lão pháp sư giảng kinh có tán thán là đạo tràng thù thắng, là Đại đức Bồ-tát. Xin hỏi con nên lựa chọn đạo tràng như pháp như thế nào?

Đáp: Lựa chọn đạo tràng không phải là chọn ở bên ngoài, nếu chọn ở bên ngoài thì chẳng tìm được đạo tràng nào. Lựa chọn ở đâu? Là từ trong tâm thanh tịnh của mình mà chọn, nơi nào cũng là đạo tràng như pháp, không có đạo tràng không như pháp. Bạn nghĩ xem, bạn thấy có người bàn luận, bạn có tham gia bàn luận không? Đạo tràng năm xưa của Thích-ca Mâu-ni Phật khi còn tại thế, nói lời thành thật, cũng không phải là đạo tràng thập toàn thập mỹ. Vì sao vậy? Tín chúng của ngài rất nhiều, rất nhiều thì rất tạp, cho nên rờn rấn lẫn lộn, trong đó có rất nhiều người làm việc không như pháp. Chính là tỳ-kheo xuất gia trong đó, đó thực sự là đệ tử của Thích-ca Mâu-ni Phật, bạn xem “Lục quần tỳ-kheo” mà trong kinh nói. Những người này đều là tỳ-kheo không nghe lời, nghe kinh giáo của Thích-ca Mâu-ni Phật rồi mà còn cố tình làm trái, cố tình không tuân thủ, tác oai tác quái khắp nơi, dẫn đầu chính là Đề-bà-đạt-đa, rất nhiều đồng học học Phật chúng ta biết, là vị ấy dẫn đầu. Mà Đề-bà-đạt-đa là anh họ của Thích-ca Mâu-ni Phật, cùng chung ông nội. Những người đó cũng là Bồ-tát, mà chúng ta không biết.

Cho nên chúng ta tiếp nhận giáo dục, có hai dạng người dạy dỗ chúng ta, hai dạng này đều là thầy ta. Không tử nói “*Ba người cùng đi ắt có thầy ta*”, ba người này có một người thiện, một người ác, một người là chính mình, đây gọi là ba người cùng đi. Người thiện là thầy ta, những chỗ tốt của họ chúng ta phải học theo họ; người bất thiện cũng là thầy ta, họ cố tình làm ra những điều bất thiện đó để chúng ta phản tỉnh, nhìn xem ta có hành vi bất thiện này không; nếu ta có thì nhanh chóng sửa lại, nếu không có thì khích lệ, đừng phạm lỗi lầm đó giống như họ, họ cũng là thầy ta. Cho nên, nếu bạn là người thiện thì bạn thấy người trong thiên hạ đều là người thiện; nếu bạn thấy người này bất thiện, người kia bất thiện, quay đầu nghĩ thử xem, đây là chính mình bất thiện chứ không phải họ bất thiện, phải hiểu đạo lý này.

Bạn xem kinh Hoa Nghiêm mà chúng ta đang giảng hiện nay, mấy ngày gần đây vừa đúng lúc giảng qua, mới chưa được mấy ngày. Đại sư Thanh Lương nói cho chúng ta: “*thuận nghịch đều thuận*”, chính là đạo lý này. Thuận chính là thiện, nghịch chính là bất thiện, đây tức là thiện và bất thiện đều là thiện, không có bất thiện, hoàn toàn xem ở chính mình. Cho nên ở trên kinh Lăng Nghiêm, Phật nói: “*Nếu có thể*

chuyển cảnh, tức đồng với Như Lai”, chính là bạn có thể chuyển được cảnh giới hay không? Bạn có thể chuyển được thì gọi là biết tu hành, gọi là khéo học, khéo tu; bạn không chuyển lại được thì bạn đã bị đào thải. Hết thấy cảnh duyên đều là tăng thượng duyên tu học của chúng ta.

Cho nên Phật ở trên kinh nói rằng, chúng ta tu hành một ngày ở nơi này, đáng giá bằng tu học một trăm năm ở thế giới Tây Phương Cực Lạc; chính là tu hành ở thế giới Tây Phương Cực Lạc một trăm năm không bằng ở đây mà tu một ngày, bạn nói xem hoàn cảnh này tốt hay không? Vì sao vậy? thế giới Tây Phương Cực Lạc vô cùng ổn định, mặc dù ở đó không thoái chuyển, nhưng tiến cũng rất chậm. Thế giới này là tiến nhanh thoái nhanh, lên xuống rất cao, nếu có tiến thì vượt xa quá nhiều so với thế giới Cực Lạc; nếu không vượt qua được thì rơi xuống rất sâu, sẽ rơi xuống địa ngục A-tỳ. Đây là lên nhanh xuống nhanh, có chỗ tốt của nó. Nếu bạn có thể không sợ thì ở nơi này thật sự thù thắng hơn thế giới Cực Lạc, nhất định phải biết đạo lý này.

Thế giới này tất nhiên là lên nhanh, nhưng rơi xuống thì cũng quá nhanh. Rơi xuống đến tam đồ, rơi xuống đến địa ngục, vẫn là tu hành. Ở tam đồ thì tu cái gì? Là tu sám hối, bạn phải đem tư tưởng sai lầm, quan niệm sai lầm, hành vi sai lầm sửa lại cho đúng, vừa sửa đúng thì liền thoát ra. Phật lấy cho chúng ta một ví dụ, đương nhiên nghiệp nhân vô cùng phức tạp, Phật đưa ra ví dụ rất đơn giản để cho chúng ta dễ nhớ. Địa ngục là sân giận, bạn ở trong địa ngục chịu khổ, biết địa ngục là do tâm sân giận của ta biến hiện ra, ta từ nay về sau không nổi giận nữa, không sân giận nữa thì địa ngục không còn, bạn liền thoát khỏi địa ngục. Cõi ngạ quỷ là tâm tham, tâm keo kiệt, bạn ở trong đó chịu loại thống khổ đó, xét nghĩ mình từ nay về sau không khởi tâm tham nữa. Chỉ cần buông xuống tâm tham thì cõi ngạ quỷ không còn, liền thoát khỏi cõi ngạ quỷ. Cõi súc sanh là ngu si. Bạn nói xem những nơi đó có phải nơi tốt không? Nếu như không có những nơi này, tham sân si của bạn đến đâu để đoạn? Ác đạo là giúp bạn đoạn phiền não, thiện đạo là giúp bạn nâng thiện căn.

Chúng ta đến lục đạo thì biết, trong lục đạo hết thấy đều đang học tập. Học tập, ở trong Phật pháp nói chính là tu hành, tu sửa những hành vi sai lầm của chúng ta. Sau đó bạn liền hiểu, Phật ở trong kinh nói, làm thế nào chúng ta được thân người? Là ngũ giới thập thiện đã tu được trong đời quá khứ. Vậy bạn sẽ biết bạn đến cõi người để học cái gì? Chính là học ngũ giới thập thiện. Tu viên mãn ngũ giới thập

thiện thì bạn sẽ nâng lên, thăng cấp. Giống như đi học vậy, nếu năm học này ta học rất tốt thì hết năm sẽ lên lớp, chính là đạo lý này. Nếu như trong đời này tu không tốt ngũ giới thập thiện, tu không tốt thì sẽ lưu ban; lưu ban thì đời sau bạn vẫn là đầu thai đến cõi người, vẫn đi học, là sự việc như vậy. Nếu như học rất kém, tạo tác rất nhiều tội nghiệp, làm việc sai thì bạn lại đến tam đồ, đến tam đồ để tu sám hối, phải rõ ràng đạo lý này. Sanh lên trời, trời Dục giới, trong cõi trời Dục giới tu cái gì? Phải đoạn dục; phải tu thượng phẩm thập thiện, phải tu tứ vô lượng tâm, từ bi hỷ xả, dần dần, trời có 28 tầng trời, lại từng tầng từng tầng một mà nâng lên.

Hiện nay, ngay cả rất nhiều học giả phương Tây đều hiểu được, đều biết được, con người đến thế gian này là có mục đích. Mục đích gì? Đến để học tập, là đến học tập. Họ nói đến thế giới này có hai dạng người, một dạng là đến để học tập, một dạng là đến để công tác, cách nói này không khác so với Phật pháp nói. Phật pháp nói, một dạng người là Phật Bồ-tát ứng hoá đến để độ chúng sanh, đó là họ đến để công tác; một dạng người khác, chân thật là đến tu hành, đến tu hành để nâng cao chính mình, đây chính là đến để học tập. Cho nên học tập không ngừng nghỉ, đời đời kiếp kiếp vĩnh viễn đều đang học tập, trong cõi nào cũng là đang học tập, đạo lý này cùng với chân tướng sự thật không thể không biết. Nếu bạn biết thì mọi lúc mọi nơi đều là chuyển cảnh giới của chính mình, giúp chính mình nâng cao lên trên.

Nếu chúng ta nghe lời người khác nói thì sẽ hoài nghi, khi Thích-ca Mâu-ni Phật còn tại thế, việc đặt điều sinh sự rất nhiều, cũng có rất nhiều người nghe rồi thì thoái tâm, không học Phật nữa. Huống hồ thế gian hiện nay? Làm việc tốt, khó, khó không gì bằng, người tốt khó làm. Cho nên chúng ta hiểu rõ, thiện hay bất thiện thật sự là ở chính mình, chẳng liên quan gì với người bên ngoài, cũng chẳng dính dáng gì đến cảnh giới bên ngoài. Miễn là bạn có thể như như bất động, tuân thủ giáo huấn của Phật Bồ-tát, y giáo phụng hành, thì chính mình chắc chắn có thành tựu.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi số 7, không làm được Đệ Tử Quy, chỉ một câu Phật hiệu niệm đến cùng, như vua A-xà-thế, xin hỏi như vậy có thể vãng sanh không? Vua A-xà-thế làm được Đệ Tử Quy chưa?

Đáp: Vua A-xà-thế chưa làm được Đệ Tử Quy. Nhưng bạn không phải là vua A-xà-thế, tại sao vậy? Bạn không làm quốc vương. Ngày nay bạn làm quốc vương, cũng giết cha, giết mẹ, tạo đủ loại nghiệp ác, đến sau cùng bạn quay đầu hướng thiện, có một chút giống vua A-xà-thế. Nhưng bạn không phải! Vua A-xà-thế vừa quay đầu, không những viên mãn Đệ Tử Quy, ngay cả Đại thừa Bồ-tát giới trong phẩm

Tịnh Hạnh của kinh Hoa Nghiêm toàn bộ đều viên mãn. Có thể làm được quốc vương là đại phước báo, đời đời kiếp kiếp tu hành, chỉ là nhất thời hồ đồ, ngài cũng là đến để thị hiện. Cho nên, khi tôi học Phật, tôi cảm thấy ngài là Bồ-tát thị hiện, thị hiện để dạy chúng ta việc gì? Đều là thầy giáo lên lớp dạy chúng ta, dạy chúng ta đừng xem thường kẻ làm ác. Họ không ác nào không làm, nhưng khi họ vừa quay đầu, giống như ngạn ngữ xưa nói “lãng tử quay đầu vàng không đổi”. Quay đầu đó của họ thật sự là quay đầu, dũng mãnh tinh tấn, người thông thường không cách gì so với họ. Làm sao bạn có thể so với vua A-xà-thế?

Cho nên, hãy học Đệ Tử Quy cho thật tốt, không học không được. Đệ Tử Quy học không được, không vội, vì sao vậy? Đời sau bạn vẫn phải học; đời sau học không tốt, đời sau nữa vẫn phải học; đến đời nào đó bạn học tốt rồi, từ đó mới dần nâng cao lên; khi học không tốt thì cứ ở lại lớp. Nếu như làm nhiều việc ác thì đời sau bạn vẫn phải đi vào tam đồ, đi học đoạn tham sân si. Chân tướng sự thật chính là như vậy, dạy chúng ta vĩnh viễn học tập, đời đời kiếp kiếp không ngừng học tập. Vì sao ngay trong đời này không làm cho tốt bài tập của chính mình? Làm tốt là việc nên làm.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi thứ chín, Ấn Tổ khuyên người niệm Thánh hiệu Di-đà, lại niệm thêm Quán Thế Âm Bồ-tát, xin hỏi như vậy có phù hợp với “chuyên tu” không?

Đáp: Những gì Ấn Tổ nói, bạn phải hiểu cho rõ ràng. Vì sao Ấn Tổ nói vậy? Ấn Tổ dạy người chuyên tu Tịnh độ, chuyên niệm Di-đà, hoặc là thọ trì kinh Vô Lượng Thọ, hoặc là thọ trì kinh A-di-đà, nhất môn thâm nhập. Dạy người niệm thêm Quán Thế Âm Bồ-tát, một ngày là một ngàn tiếng, ở thời khoá sáng tối, niệm một ngàn tiếng thánh hiệu “Nam Mô Quán Thế Âm Bồ-tát” để hồi hướng cho chúng sanh khổ nạn trên toàn thế giới, đây không phải là vì chính mình. Đây là tâm đại từ bi, cứu khổ cứu nạn, cầu Quán Thế Âm Bồ-tát giúp đỡ chúng sanh khổ nạn ở thế giới này, là ý nghĩa này. Không phải là kêu bạn niệm A-di-đà Phật, lại niệm Quán Thế Âm, không phải vậy. Một ngàn tiếng Phật hiệu là vì chúng sanh toàn thế giới mà niệm, không phải là vì chính mình. Cho nên, đây vẫn thuộc về chuyên tu, không thuộc về tạp tu.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, họ hỏi: Niệm Phật thế nào thì có thể công phu thành phiến?

Đáp: Điều kiện quan trọng nhất chính là buông xuống vạn duyên, bạn còn một chút không buông xuống thì công phu của bạn sẽ không thành phiến. Thành phiến

nghĩa là gì? Không hoài nghi, không xen tạp, không gián đoạn thì thành phiền. Chúng ta có thể từ sáng đến tối, từ đầu năm đến cuối năm, ở đây thường nói, khởi tâm động niệm ở trong tâm đều là A-di-đà Phật, ngoài A-di-đà Phật ra không có tạp niệm, đây gọi là công phu thành phiền. Cho nên, nếu bạn có một việc không buông xuống được, có một việc còn vướng bận trong tâm thì bạn sẽ không thành phiền được; nó sẽ đến để cản đường bạn, nó sẽ đến chướng ngại bạn, phá hoại công phu thành phiền của bạn, phải biết điều này. Những việc này hơn phân nửa không ở bên ngoài, quan trọng nhất là sự kiên trì trong nội tâm của bạn, chủ yếu nhất chính là triệt để buông xuống.

Lời này nói ra thì dễ nhưng đi làm thì không dễ. Đặc biệt là thân tình cha con, không dễ buông xuống, đó là tình chấp. Trong xã hội hiện nay, chân thật có người ngay cả thân tình cha con cũng chẳng bận tâm, trong tâm của họ không có cha mẹ. Trong tâm họ có gì vậy? Có tiền tài, thấy tiền sáng mắt. Bạn có thứ này không buông xuống được cũng không thể thành phiền. Cho nên danh văn lợi dưỡng, tự tư tự lợi, tôi thường hay nói, ngũ dục lục trần, tham sân si mạn, những thứ này không buông xuống được thì rất khó được công phu thành phiền!

Buông xuống có hai loại, nhà Phật gọi đây là đoạn phiền não, một loại là đoạn thật sự, một loại là phục đoạn, bạn có thể không chế được nó, cho dù không đoạn được, nó cũng không khởi tác dụng, vậy được, đó gọi là công phu thành phiền. Nếu là đoạn thật sự thì đó gọi là nhất tâm bất loạn, cao hơn công phu thành phiền. Nhất tâm có sự nhất tâm, có lý nhất tâm, ít nhất là sự nhất tâm. Sự nhất tâm thì vãng sanh thế giới Cực Lạc đã tự tại, hoàn toàn tự tại, muốn đi lúc nào thì đi lúc đó; muốn ở lại thế giới này thêm mấy năm cũng không trở ngại gì, chân thật có thể làm được, đây gọi là được đại tự tại. Hơn nữa sự nhất tâm khi sanh đến thế giới Tây Phương Cực Lạc, không phải là sanh cõi Phạm Thánh Đồng Cư, mà là sanh cõi Phương Tiện Hữu Dư, địa vị đó rất cao.

Nếu như là phục được, đây gọi là phục đoạn, không phải là đoạn thật sự. Phật hiệu niệm được công phu đắc lực, tuy có những phiền não này nhưng chúng không khởi tác dụng, loại này gọi là phục đoạn. Giống như đá đè cỏ, đè xuống rồi, nó cũng hiệu quả, nhất định có thể mang theo nghiệp vãng sanh, công phu như vậy là sanh vào cõi Phạm Thánh Đồng Cư. Thông thường chúng ta niệm Phật ba năm, công phu này có thể làm được. Nếu nói đoạn diệt phiền não như Đại Đức xưa nói, thì người thời nay chúng ta không ai có thể làm được, đây là thật, không phải giả. Việc ngày

nay chúng ta có thể làm được là đê, ép xuống, dùng một câu Phật hiệu đê đê nén tất cả phiền não tập khí. Ví dụ như khi bạn khởi tâm động niệm, khởi lên tâm tham, khởi lên tâm sân giận, ý niệm vừa mới khởi thì “A-di-đà Phật”, đê cái ý niệm này xuống, đây gọi là niệm Phật, đây gọi là công phu.

Tuyệt đối không phải là một mặt niệm Phật, một mặt khởi vọng tưởng, vậy thì một chút công phu cũng không có, niệm câu Phật hiệu đó không có chỗ dùng. Người xưa gọi là “*miệng niệm Di-đà tâm tán loạn, hét bẻ cổ họng cũng uống công*”, cái đó không dùng được, một ngày niệm mười vạn tiếng, hai mươi vạn tiếng cũng không có tác dụng, trong tâm vẫn là một mớ hỗn độn, vẫn là vọng tưởng rất nhiều. Cho nên khi niệm Phật, quan trọng nhất chính là niệm mất vọng tưởng, nhất định không cho phép trong tâm của mình khởi vọng niệm. Bất kể là thiện niệm hay ác niệm cũng đừng để ý đến nó, thấy đều dùng một câu A-di-đà Phật để thay thế nó, đây gọi là niệm Phật, công phu như vậy mới có thể thành phiền. Thành phiền cũng có chín phẩm, thượng tam phẩm thì thật sự là tự tại vãng sanh, biết trước giờ đi.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, họ hỏi: Người niệm Phật có Phật Bồ-tát, Long Thiên Thiện Thần phù hộ, vì sao khi lâm chung có oan thân trái chủ chướng ngại sự vãng sanh của họ?

Đáp: Người niệm Phật công phu có đắc lực, có không đắc lực. Nếu như thật sự công phu thành phiền thì người niệm Phật này đắc lực, khi lâm chung oan thân trái chủ sẽ không chướng ngại họ. Nếu như công lực của bạn không tới, hay nói cách khác, bạn không vãng sanh nổi, oan thân trái chủ sẽ đến đòi nợ bạn. Thiếu mạng thì tìm bạn đòi mạng; thiếu tiền thì tìm bạn đòi tiền, bạn vẫn là không thoát nổi. Những việc này đều là thật, đều không phải giả. Nếu như thật sự hiểu rõ những chân tướng sự thật này thì nhất định không được hại mạng chúng sanh, muôn vàn lần đừng cho rằng động vật nhỏ không đáng gì, muỗi kiến sâu bọ, bạn giết chúng, đến lúc mạng chung, chúng cũng đến đòi mạng, chúng cũng là một sinh mạng. Tiền tài bất nghĩa, sau khi bạn lấy được, bạn vẫn phải trả nợ. Ngạn ngữ gọi là “*giết người đền mạng, thiếu nợ trả tiền*”, đòi đòi kiếp kiếp, nhân quả ba đời. Vì sao lại đến thế gian này? Nói thật ra, chính là vì đòi nợ, trả nợ mà đến! Nếu việc nợ nần của một người đều sạch sẽ, không còn nữa, không thiếu nợ người nữa, không thiếu nợ mạng, cũng chẳng thiếu nợ tiền tài, oan thân trái chủ nào cũng chẳng có. Oan thân trái chủ là tự mình tìm đến!

Công phu đắc lực thì oan thân trái chủ cũng hoan hỷ. Việc này mấy năm trước ở Singapore, chúng tôi đã tận mắt nhìn thấy. Lão lâm trưởng của cư sĩ Lâm Singapore, lão cư sĩ Trần Quang Biệt vãng sanh. Trước khi vãng sanh một ngày, tôi quy y cho ông, truyền tam quy ngũ giới cho ông, ông biết trước giờ đi. Khi vãng sanh, các đồng học ở cư sĩ Lâm là chúng xuất gia ở lớp bồi dưỡng, chúng tôi chia nhau mỗi nhóm 4 đồng học để trợ niệm cho ông suốt 24 giờ không gián đoạn, chúng tôi cứ bốn người một thay ca, không gián đoạn. Một ngày nọ, sau khi trợ niệm trong nhà ông, đồng học trở về, dẫn theo oan thân trái chủ của lão cư sĩ Trần, rất nhiều người, dẫn theo rất nhiều chúng quý đến cư sĩ Lâm. Họ dựa trên thân của một người, cư sĩ Lâm có Niệm Phật đường, dựa trên thân một bé gái ở Niệm Phật đường, cô bé cũng đã gặp qua tôi, tên là Đỗ Mỹ Tuyên, dựa trên thân của cô bé này.

Khi dựa thân thì cô ấy bất tỉnh, miệng sùi bọt mép, lúc sau mới nói chuyện được, họ là oan thân trái chủ của Lão cư sĩ Trần, rất nhiều người. Họ nói lão cư sĩ Trần rất giỏi, đã niệm Phật vãng sanh, chúng tôi rất tôn trọng ông ấy, chúng tôi cũng không gây phiền phức cho ông ấy. Oan thân trái chủ nói là không gây phiền phức. Họ nói chúng tôi được sự đồng ý của thần Hộ pháp của cư sĩ Lâm, để cho chúng tôi vào. Chúng tôi đến đây có hai mục đích, thứ nhất là đến cầu quy y. Lúc đó đúng lúc tôi đang giảng kinh ở Hồng Kông, họ gọi điện thoại qua nói với tôi việc này. Tôi nói các vị hãy nhanh chóng quy y cho những quý thần này, chính là oan thân trái chủ của lão cư sĩ Trần, hãy quy y cho họ. Thứ hai là họ mong muốn được nghe kinh, muốn được nghe kinh Địa Tạng. Ban đầu họ muốn được nghe kinh, tôi nói lần 5 của chúng tôi là giảng đường, mỗi ngày đều có pháp sư giảng kinh. Họ nói ánh sáng ở giảng đường quá lớn, quý không chịu được. Sau đó thì nghĩ đến lợi dụng trai đường, nhà ăn, trong đó có tivi, phát băng giảng kinh Địa Tạng. Họ rất hoan hỷ, liền đồng ý ngay. Cho nên, chúng tôi ngày đêm phát băng không ngừng, phát được hơn một tháng thì họ đạt được lợi ích, đều đi rồi.

Đây chính là công phu đắc lực chân thật của bạn, chân thật là niệm Phật vãng sanh, những oan thân trái chủ này cũng hoan hỷ. Sanh đến thế giới Cực Lạc thì đã thành Phật, họ có quan hệ với Phật, tương lai cũng là có duyên được độ, nói chung là có duyên với Phật, cho nên họ không gây phiền phức. Bạn xem họ đến cầu quy y, đến cầu siêu độ, mong muốn được nghe kinh, đây là việc tốt. Phạm là lúc lâm chung còn có oan thân trái chủ đến gây phiền phức, chướng ngại vãng sanh thì trong tâm bạn hiểu rõ một đời này của họ không thể vãng sanh. Người chân thật vãng sanh thì

oan thân trái chủ nhất định không dám đụng đến, đúng thật có Phật Bồ-tát hộ niệm, có long thiên thiện thần bảo hộ.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi thứ mười hai, họ hỏi: Người khác vì con mà huỷ báng Phật pháp, xin hỏi tội lỗi này thuộc về bên nào?

Đáp: Thuộc về mình. Vì mình mà huỷ báng Phật pháp, mình làm không đủ tốt, cho nên chính mình phải gánh lấy trách nhiệm. Thế nhưng người bịa đặt huỷ báng đó cũng có lỗi, vì sao vậy? Họ ngu si, nếu họ không ngu si thì sẽ không vì chúng ta làm không đúng mà đi huỷ báng. Bạn nhìn xem chúng ta học Phật nhiều năm như vậy, tương đối rõ ràng, không ngu si nữa, nhìn thấy người trong đạo tràng làm không như pháp, chúng ta cũng không hoan hỷ tán thán, chúng ta cũng không huỷ báng họ; trước đây thì không như vậy, trước đây nhất định là huỷ báng. Đây chính là chỗ không giống nhau của chúng ta, chúng ta hoàn toàn từ tích cực, xem thấy bạn làm không như pháp, quay đầu nghĩ xem chính mình làm có như pháp không? Nếu mình không như pháp thì phải nhanh chóng sửa đổi. Bởi vì con người rất khó nhìn thấy khuyết điểm của mình, dễ nhất là nhìn khuyết điểm của người khác, người khác là tấm gương để chúng ta soi lại, bạn lấy họ làm gương soi thì chúng ta sẽ được lợi ích. Nhìn thấy họ làm không tốt thì phải nhanh chóng quay đầu lại nghĩ xem mình có hay không? Người đó là thầy của ta, họ là thiện tri thức của ta, sao ta lại huỷ báng họ cho được?

Chúng ta quay đầu lại, biết sám hối, biết sửa lỗi, chúng ta phải đem công đức tu học hồi hướng cho họ. Vì sao vậy? Chúng ta biết nghiệp mà họ tạo ra rất nặng, nhất định đọa ác đạo, chúng ta đem công đức hồi hướng cho họ, hy vọng nghiệp chướng của họ giảm nhẹ, hy vọng thời gian chịu khổ của họ rút ngắn. Đây là kiểu báo đáp của chúng ta, phải nên vậy, nhân tình sự lý thông thường đều phải hiểu. Cho nên tu hành, trước hết phải học Chư Phật Bồ-tát, chúng ta đối với hết thảy chúng sanh trong khắp pháp giới hư không giới, không có ai oan gia, không có ai đối lập. Nếu như người nào đó chống lại chúng ta, chúng ta lập tức phải phản tỉnh, họ chống lại ta, ta không chống lại họ; họ huỷ báng ta, ta tán thán họ; họ nhục mạ ta, ta cung kính họ, vậy thì hoá giải rồi. Vì sao phải làm như vậy? Chư Phật Bồ-tát đối với hết thảy chúng sanh đều là cách làm như vậy, chúng ta học Phật thì phải học tâm thái căn bản làm người của Phật Bồ-tát, vậy chúng ta mới chân thật học được, nhất định không được ghi nhớ hận thù.

Trong lúc giảng kinh tôi thường khuyên đồng học, quan trọng nhất là ở trong nội tâm sâu thẳm của chính mình, hoá giải hết thảy ý niệm đối lập với người, việc và vật, tuyệt đối không đối lập với người, tuyệt đối không đối lập với hết thảy chúng sanh, phải biết khiêm nhường, phải biết tôn trọng. Chúng ta xem thấy một con muỗi, chúng ta liền chấp tay, “*Bồ-tát muỗi*”, nhìn thấy một con kiến, chúng ta chấp tay, “*Bồ-tát kiến*”. Nhất định không dám coi thường, xem chúng giống như là Phật Bồ-tát, chúng cũng hoan hỷ, không phải là chúng không hiểu, chúng hiểu. Hơn nữa lại cùng chung sống với chúng ta, vô cùng hợp tác, tuyệt đối sẽ không gây phiền phức. Đây là thí nghiệm của chúng tôi trong nhiều năm nay, rất có hiệu quả.

Gần đây, bên cạnh nhà cũ của tôi ở An Huy có hai thanh niên đã gọi điện cho tôi, nói với tôi một sự việc, tôi nói các bạn hãy viết việc đó ra. Là việc gì vậy? Ruồi, chuột, vốn dĩ gia đình họ rất ghét, hiện nay nghe thấy chúng ta phải cung kính đối với chúng, hai chị em họ liền gọi Bồ-tát ruồi, Bồ-tát chuột. Kết quả các Bồ-tát ấy cùng tu hành với họ, cùng niệm Phật, đã vãng sanh, ba chú ruồi vãng sanh, một chú chuột vãng sanh. Tôi nói các bạn hãy viết việc đó ra để mọi người làm tham khảo, cúng dường đại chúng. Đây đều là việc tốt, là thật, không phải giả. Cho nên, những động vật nhỏ này đều có linh tánh, vì sao họ bị đoạ lạc ở đó? Họ ở đó học tập, quá khứ tạo tác tội nghiệp, cõi súc sanh là ngu si, họ phải đi đoạ tham sân si. Họ buông xuống tham sân si thì họ thoát ra, liền được giải thoát.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, xin hỏi nghe kinh có công đức lợi ích gì?

Đáp: Công đức lợi ích của nghe kinh là giúp chúng ta giác ngộ, giúp chúng ta hiểu rõ một số đạo lý. Đạo lý chung sống giữa người với người, giữa người với hoàn cảnh tự nhiên, giữa người với thiên địa quý thần, trong những kinh điển này nói rất rõ ràng. Thậm chí rất nhiều kiến thức trên thế gian này, ở trong kinh điển Phật đều nói đến. Bạn không nghe thì cũng như bạn không đi học. Bạn muốn hỏi tôi nghe kinh có chỗ nào tốt? Vậy bạn hãy nghĩ xem, bạn đi học trên trường có chỗ nào tốt? Là cùng đạo lý như vậy.

Hỏi: Hết thảy chúng sanh đều là Phật vị lai, vậy phải đợi đến lúc nào thì hết thảy chúng sanh mới đều thành Phật?

Đáp: Hôm trước chúng ta đã vẽ một cái bảng, tôi nhìn thấy ở bên ngoài, dán trên bảng thông báo. Thật ra thì cũng nên đưa lên truyền hình cho mọi người xem thấy. Trên bảng thông báo thì chỉ có đồng tu ở trong học viện của chúng ta mới có thể xem thấy, nếu như phát lên truyền hình, vậy thì trên mạng, trên truyền hình vệ

tin đều có thể xem thấy. Phải đợi đến khi nào thì hết thấy chúng sanh đều thành Phật? Điều này không có thời gian dài hay ngắn, mà đều ở trong khoảng một niệm, một niệm giác ngộ thì chúng sanh thành Phật; một niệm mê hoặc thì biến thành tam đồ lục đạo. Sự khác biệt giữa Phật và chúng sanh chính là mê ngộ không như nhau mà thôi. Câu “*hết thấy chúng sanh vốn dĩ thành Phật*” là nói họ có Phật tánh, hết thấy chúng sanh đều có Phật tánh. Nhưng hiện nay bạn có vọng tưởng, bạn có phân biệt, bạn có chấp trước, cho nên gọi bạn là chúng sanh.

Nếu như chúng ta đem vọng tưởng phân biệt chấp trước thấy đều buông xuống thì bạn liền thành Phật, khi nào bạn buông xuống thì khi đó bạn thành Phật. Nếu nói vọng tưởng buông không được nhưng buông được phân biệt chấp trước thì bạn chính là Bồ-tát; Bồ-tát vẫn có vọng tưởng, không có phân biệt chấp trước. Nếu như vọng tưởng phân biệt vẫn có mà chấp trước buông được rồi thì bạn là A-la-hán. Nếu như cả ba thứ này đều không buông xuống được thì bạn là phàm phu lục đạo, đó chính là như chúng ta hiện nay, cả ba thứ đều không buông được! Phật dạy chúng ta trước hết buông xuống chấp trước, đây là thứ thô nhất, nặng nhất, đối với hết thấy người, việc, vật không chấp trước nữa. Cho nên phải học tùy duyên, Phổ Hiền Bồ-tát dạy chúng ta “*Hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức*”, có thể tùy thuận người khác, cái gì cũng tốt, không chấp trước thì là A-la-hán. Tiến thêm một bước, không những không chấp trước, mà ý niệm phân biệt cũng không còn, vậy thì bạn chính là Bồ-tát. Đến sau cùng, vọng tưởng là khởi tâm động niệm, điều này là khó nhất. Sáu căn của chúng ta tiếp xúc với cảnh giới sáu trần bên ngoài, làm được không khởi tâm, không động niệm, tâm giống như một tấm gương vậy, gương không khởi tâm, không động niệm, soi chiếu cảnh giới bên ngoài vô cùng rõ ràng, một chút cũng không bỏ sót, đó là Phật.

Tâm của Phật giống như một tấm gương, không khởi tâm, không động niệm, không phân biệt, không chấp trước. Phật nói với chúng ta, chỉ cần buông xuống ba thứ này thì bạn chính là Phật, lập tức thành Phật. *Phóng hạ đồ đao, lập địa thành Phật*, đồ đao là gì vậy? Chính là ba con dao: vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, buông xuống cái này, bạn lập tức liền thành Phật. Đây là khi học Phật nhất định phải nhận thức rõ ràng, Phật là gì, Phật ở đâu, Bồ-tát ở đâu, hết thấy bạn đều rõ ràng.

Tiếp theo là một câu hỏi của Đồng tu Canada.

Hỏi: Họ hỏi: Ở nơi con ở từng xảy ra sự việc giáo sĩ tôn giáo phạm tội xâm phạm bé gái, dẫn đến bàn tán xôn xao trong đại chúng, cuối cùng bản thân các tín đồ tôn giáo phải đưa giáo sĩ này ra trước pháp luật để xử lý. Xin hỏi, Phật tử phải nên lấy thái độ gì để đối diện với loại sự việc như vậy?

Đáp: Người xưa Trung Quốc nói rất hay: “*Người đâu phải thánh hiền, ai mà không phạm lỗi*”. Phật tử không phải là người nào cũng thành Phật cả, Phật tử chưa thành Phật, Phật tử cũng không phải là A-la-hán, Phật tử vẫn còn là phàm phu, đã là phàm phu thì có lý nào không có sai lầm? Cổ thánh tiên hiền nói với chúng ta, “*lỗi có thể sửa, còn thiện nào hơn*”. Xã hội này ngày nay, chúng tôi cũng đi qua rất nhiều quốc gia khu vực, đúng thật là tín đồ tôn giáo có một số không như pháp. Bạn muốn hỏi tôi, dùng thái độ gì để đối diện với việc này? Thái độ của chúng tôi chính là dạy học, đây là biện pháp vô cùng tốt.

Bạn xem năm xưa Thích-ca Mâu-ni Phật còn tại thế, ngày ngày lên lớp cùng mọi người, giảng kinh chính là lên lớp. Đại chúng cùng lên lớp, nói chuyện với một, hai người cũng là lên lớp, cho nên giảng kinh hơn 300 hội, thuyết pháp 49 năm. Hễ gặp người, một người cũng được, hai người cũng được, mở lời đều là lên lớp, đều là giảng kinh, xưa nay chưa bao giờ gián đoạn. Phương pháp này rất hữu hiệu, giúp bạn phá mê khai ngộ, giúp bạn lìa khổ được vui. Tất cả những người sáng lập ra tôn giáo, bạn đi xem thử lịch sử của họ, không ai không giảng kinh, không ai không dạy học. Chúa Giêsu dạy học 3 năm, bị người ta hại chết, đức Muhammad dạy học 27 năm, Khổng Lão Phu Tử ở Trung Quốc chúng ta dạy học 5 năm. Dạy học sẽ sinh ra hiệu quả to lớn, khiến cho người chân thật nghe rồi thì thấu suốt trở lại, thì giác ngộ trở lại.

Ngày nay chúng ta đang ở trong thời loạn, toàn bộ thế giới này đang động loạn, lo sợ, bất an. Cũng khiến cho nhiều người có lý tưởng cao cả đang nghiên cứu, làm sao để hoá giải xung đột, xúc tiến an định hoà bình trong xã hội. Phương Tây có một số người quan niệm rằng, để đối phó với những vấn đề này thì phải dùng trấn áp, phải dùng báo thù. Nhiều năm trôi qua như vậy, đến nay đã biết, trấn áp hay báo thù đều không giải quyết được vấn đề, ngược lại hận thù càng kết càng sâu. Do đó có xu hướng đi theo phương pháp hoà bình, muốn tìm kiếm hoà bình, không dùng bạo lực, không dùng báo thù. Hội nghị hoà bình quốc tế rất nhiều, tôi đã tham gia tám lần. Sau khi tôi tham gia, tâm đắc của tôi là hội nghị không thể giải quyết vấn đề. Mọi người toạ đàm trọng hội nghị toàn là bàn luận suông, bàn luận rất hay nhưng

không thể thực hiện. Điều này khiến cho chúng tôi phản tỉnh sâu sắc hơn, chúng tôi đã nghĩ đến cổ thánh tiên hiền xưa, nghĩ đến Thích-ca Mâu-ni Phật. Thích-ca Mâu-ni Phật chưa từng mở hội nghị, cổ thánh tiên hiền Trung Quốc trong 5.000 năm qua, bạn xem một đất nước, dân tộc lớn như vậy, là dùng dạy học, “*dùng nước quản dân, dạy học làm đầu*”, là dùng phương pháp này để đạt được mục đích.

Cho nên chúng tôi ở Trung Quốc, quê hương tôi có một thị trấn nhỏ, chúng tôi đã làm thí nghiệm. Tháng 11 năm ngoái bắt đầu, chúng tôi bồi dưỡng giáo viên, bồi dưỡng được 30 giáo viên, 30 vị giáo viên này của chúng ta là thi cử để chọn ra. Đến tham gia đăng ký hơn 300 người, chúng tôi chọn lấy 30 người. Sau khi được chọn, họ từ bỏ công việc, công việc vốn dĩ của họ đều là giáo viên, giáo viên mầm non, giáo viên tiểu học, giáo viên cấp hai, đây là đối tượng mà chúng tôi tuyển dụng. Từ bỏ công việc đến trung tâm của chúng tôi để thí nghiệm làm giáo dục luân lý đạo đức. Họ học những gì? Học Đệ Tử Quy. Yêu cầu của chúng tôi đối với các giáo viên này, trong 2 tháng phải thực hiện được 100% Đệ Tử Quy. Cho nên ngay trong 2 tháng, bởi vì họ đều là giáo viên nên tương đối dễ dạy, thật sự thực hành. Sau khi thực hành, chúng tôi phân công những giáo viên đó đến thị trấn nhỏ này, thị trấn nhỏ này có 20 ngôi làng, thay nhau đến mỗi làng để dạy. Cư dân của thị trấn này tổng cộng có 48.000 người, nam nữ già trẻ, các ngành các nghề cùng nhau học tập Đệ Tử Quy.

Chúng tôi không nghĩ tới, chỉ có 2 tháng mà hiệu quả vô cùng rõ rệt. Phong khí xã hội nơi này đã đổi lại thiện lương hơn, rất nhiều tập khí xấu vốn có trước đây đều không còn nữa. Như vợ chồng cãi nhau không còn, sau khi dạy xong 2 tháng thì vợ chồng không cãi nhau. Mẹ chồng nàng dâu có thể chung sống, trẻ nhỏ biết hiếu thuận cha mẹ, hàng xóm cũng không tranh chấp nữa. Vốn dĩ hàng xóm chỉ một chút việc nhỏ cũng không nhường nhau, thường hay kiện nhau ra công sở của thị trấn. Hai tháng dạy học, những kiện cáo này ở công sở thị trấn không còn nữa. Từng có một lần, hàng xóm tranh chấp, đến công sở thị trấn, công sở thị trấn chỉ nói một câu, “các vị học Đệ Tử Quy rồi không thấy xấu hổ khi đến đây sao?” Hai người cảm thấy xấu hổ, đều ra về. Trong cửa hàng không còn trộm đồ, không mất đồ nữa. Nhân viên phục vụ, tài xế taxi, đối với khách hàng thì rất nghiêm túc phục vụ cho đại chúng, không lợi dụng mọi tiền. Phong khí khắp nơi đã thay đổi lương thiện.

Điều này nằm ngoài dự đoán của chúng tôi, khiến cho những giáo viên này tăng trưởng tín tâm. Chứng minh câu đầu tiên trong Tam Tự Kinh: “*nhân chi sơ,*

tánh bốn thiện”, cũng chứng minh người tốt là do dạy mà ra, không phải mở hội nghị mà ra được, mở hội nghị không ra được, trấn áp chẳng ra được, báo thù chẳng ra được, do dạy mà ra! Vô cùng khó có được! Thí nghiệm này đã thành công. Những giáo viên này của chúng ta đúng thật là rất gian khổ, nhưng mỗi người đều hoan hỷ, thật đúng là đáng giá, có ý nghĩa, có giá trị, làm cho mọi người đều vô cùng hoan hỷ.

Cho nên giáo dục tôn giáo quan trọng hơn bất cứ điều gì, nếu tôn giáo không có giáo dục, những giáo sĩ này làm ra một số sự việc không như pháp thì nên tha thứ cho họ. Tại sao vậy? Họ là người phạm, họ có tập khí, họ vẫn là có tự tư tự lợi, họ vẫn có danh vẫn lợi dưỡng, họ vẫn có tham sân si mạn, sao có thể không làm ra việc sai lầm cho được? Phải hiểu việc này. Chính chúng ta phải lấy lương tâm của mình ra, phải tìm hiểu về họ, phải biết về họ, phải biết chính chúng ta phải làm như thế nào? Phải giúp đỡ họ như thế nào? Hiện nay các giáo sĩ không học những kinh giáo này, chúng ta ở nhà học, học rồi sẽ ảnh hưởng đến họ, chính là để cho họ phản tỉnh.

Chúng tôi trên hình thức là người học Phật, chúng tôi theo công việc dạy học Phật giáo nhiều năm, chúng tôi cũng vui vẻ giúp đỡ tôn giáo khác. Cho nên tôi mỗi tuần chỉ ít có bốn giờ đồng hồ, tôi đọc kinh Thánh của Kitô giáo, đọc kinh Koran của Hồi giáo, tôi đọc rất nghiêm túc, học tập rất nghiêm túc, học tập để cho họ xem. Bạn bè của tôi ở các tôn giáo khác rất nhiều, chúng tôi thường hay qua lại, tôi đọc kinh điển của bạn, khi tôi thảo luận với các bạn, tôi dùng giáo nghĩa kinh điển của các bạn để thảo luận với bạn, nếu bạn không đọc kinh Phật vậy thì thiệt thòi lớn rồi. Khuyến khích họ phải học kinh điển của chính mình, còn phải học kinh điển của người khác, như vậy mới có thể câu thông, mới có thể giúp hoá giải xung đột, xúc tiến hoà bình an định.

Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Hồng Kông, có năm câu hỏi.

Hỏi: Thứ nhất, vì sao phải siêu độ lịch đại tổ tiên và oan thân trái chủ vãng sanh về thế giới Tây Phương Cực Lạc?

Đáp: Vấn đề này bạn nghe kinh nhiều thì sẽ hiểu rõ. Bạn phải hiểu rằng lịch đại tổ tiên, oan thân trái chủ, nếu không sanh về thế giới Cực Lạc thì sẽ không thoát ra khỏi lục đạo luân hồi, đây là sự thật. Lục đạo luân hồi là biển khổ, ở trong kinh giáo Đại thừa Phật đã nói cho chúng ta rất hay, tam giới thống khổ. Tam giới chính là Dục giới, Sắc giới, Vô Sắc giới trong lục đạo. Trong tam giới có tam khổ, có bát khổ, tam khổ là khổ khổ, hoại khổ, hành khổ, đây là trong tam giới thấy đều có. Bát

khô chính là khô khô, là nói Dục giới, trong Dục giới, từ nơi này của chúng ta đi xuống dưới nữa chính là ba đường ác, phía trên là sáu tầng trời, là trời Dục giới, đều có dục vọng, càng đi lên trên thì dục vọng càng tan nhạt. Đến Sắc giới thì dục đã đoạn. Đoạn nhưng không phải là chân thật đoạn, là do công phu tu trì không chế được, tuy có dục vọng nhưng nó không khởi tác dụng, là phục đoạn, không phải là diệt đoạn.

Công phu phục đoạn cũng có cạn sâu khác nhau, từ Sơ thiên, Nhị thiên, Tam thiên, Tứ thiên, lại đi lên Vô Sắc giới, có trời Tứ Không, cho nên nói tứ thiên bát định; hay nói cách khác, công phu phục đoạn có tám cấp bậc, cấp bậc cao nhất là trời Phi Tướng Phi Phi Tướng Xứ, thế nhưng vẫn là không thoát ra khỏi lục đạo luân hồi. Định công đó là rất thù thắng, rất không thể nghĩ bàn, nhưng nó vẫn tính thời gian, thời gian rất dài, tám vạn đại kiếp, con số này chúng ta không có cách gì tưởng tượng được. Một đại kiếp là một lần thế giới này của chúng ta thành trụ hoại không, tám vạn đại kiếp chính là địa cầu thành trụ hoại không tám vạn lần, định công của họ thâm sâu như vậy. Thế nhưng tám vạn đại kiếp ở trong thời gian dài thì vẫn là có hạn, khi thời gian đến rồi, định công của họ bị mất. Mất định công rồi thì phiền não của họ liền khởi lên, tham sân si mạn đều khởi lên. Cho nên, trèo lên rất cao, ngã xuống cũng rất sâu, từ chỗ họ vừa mất định công liền rơi xuống đến tận cùng, tận cùng chính là địa ngục A-tỳ. Cho nên, đây không phải biện cách!

Duy chỉ có sinh đến thế giới Cực Lạc, thoát khỏi lục đạo luân hồi, thoát khỏi thập pháp giới, đây gọi là vui cứu cánh. Đây là việc mà Thích-ca Mâu-ni Phật, mười phương chư Phật ở trong kinh điển giới thiệu cho chúng ta, hy vọng chúng ta sáng tỏ, giác ngộ, lấy việc vãng sanh về thế giới Tây Phương Cực Lạc làm mục tiêu số một, phương hướng số một trong đời này của chúng ta, vậy thì đúng. Chính chúng ta muốn đến thế giới Cực Lạc, chúng ta cũng hy vọng lịch đại tổ tiên của chúng ta, hy vọng oan thân trái chủ của chúng ta, thầy đều đến thế giới Cực Lạc. Ở nơi đó đối đãi bình đẳng, chung sống hoà mục, cùng nhau tu hành, viên thành Phật đạo, phổ độ chúng sanh, thật tốt biết bao, hoà mục biết bao!

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, họ hỏi vì công việc của con bận rộn, không có cách gì ngày ngày tụng kinh. Như vậy con nên tụng kinh Địa Tạng như thế nào để hồi hướng cho tổ tiên và oan thân trái chủ?

Đáp: Công việc bận rộn, một ngày tụng một bộ là được rồi. Tụng một bộ kinh Địa Tạng, người mới đầu tụng một bộ có lẽ cần khoảng 2 tiếng. Nếu như bạn có thể

tụng được ba tháng, có lẽ một tiếng rưỡi là xong rồi. Tụng được nửa năm thì tụng thuộc, càng tụng càng thuộc, một tiếng thì xong. Nửa năm đầu thì khó khăn một chút, tụng cho thuộc lòng rồi thì càng về sau càng dễ, bạn sẽ tụng rất hoan hỷ. Vì bạn tụng kinh nên có Phật Bồ-tát gia trì, cũng có thiên long quỷ thần tán thán bạn, hộ trì bạn.

Hỏi: Thứ ba, vì công việc của con bận rộn nên chỉ khi nào rảnh mới nghe kinh, có duyên ở trường dạy các bạn nhỏ học Đệ Tử Quy, xin hỏi con học Phật như vậy có như pháp hay không?

Đáp: Như pháp. Nếu làm việc ở trong trường, chính mình hãy thực hành Đệ Tử Quy trước, bạn dạy trẻ nhỏ mới dạy được tốt. Nếu như bạn dạy trẻ nhỏ mà chính mình không làm được thì trẻ nhỏ sẽ quay lại nói: “*Thầy đang gạt chúng con, thầy bảo chúng con làm nhưng con thấy chính thầy không làm*”, hiệu quả sẽ không còn nữa. Cho nên, Đệ Tử Quy rất khó dạy, chúng tôi làm thí nghiệm ở Thang Trì, đã nghĩ đến vấn đề này. Nhất định phải làm như thế nào? Ở nơi này nam nữ già trẻ các ngành các nghề, mọi người ai nấy đều cùng học, trẻ nhỏ liền có lòng tin, bạn xem người lớn dạy chúng ta, chính họ cũng học. Cả nhà họ đều học, hàng xóm của họ ai nấy cũng đang học, vậy mới sinh ra hiệu quả. Nếu không phải là cách dạy như vậy thì khó. Cho nên, trường học hiện nay rất khó khăn, chính là khó ở điểm này.

Trước đây, người già họ đều đã học qua, dạy trẻ nhỏ, họ chân thật làm được nên trẻ nhỏ có lòng tin. Hiện nay giáo dục truyền thống Trung Quốc đã đứt đoạn ít nhất ba đời, người lớn đều không học, thế hệ của cha không học, thế hệ của ông cũng không học, hiện nay bảo chúng ta học, chúng ta làm sao cam tâm tình nguyện? Sự việc rất phiền phức. Cho nên hôm nay chúng tôi nói, phải cứu lấy văn hoá truyền thống, nhất định phải ở nơi này chúng ta cùng nhau làm thì mới có thể làm tốt. Ở thành phố rất khó khăn, tâm thái cạnh tranh ở thành phố quá nặng, ngày ngày tranh danh đoạt lợi, họ ở đó có nghĩ đến việc này không? Cho nên ở trong một ngôi làng khép kín thì tốt hơn nhiều. Mặc dù họ có cạnh tranh, nhưng quan niệm về cạnh tranh nhẹ hơn nhiều so với thành phố, không nghiêm trọng đến vậy.

Ở trong thành phố, nếu chúng ta nghĩ, hiện nay chúng ta sống ở trong toà nhà này, toà nhà này có mấy chục gia đình, thậm chí hơn một trăm gia đình, bạn có thể dạy hơn một trăm gia đình này tốt, vậy thì quá tuyệt, dạy tốt một toà nhà thì quá tốt. Dạy một toà nhà này, tôi tin còn khó hơn cả trăm lần so với chúng tôi dạy ở thị trấn nhỏ Thang Trì. Đây là sự thật. Họ không tiếp nhận, họ chỉ cần tiền, nếu như bạn bảo họ đến nghe giảng và phát cho mỗi người 100 đồng tiền thì đều sẽ đến. Nếu bạn

không đưa tiền cho họ thì họ sẽ không đến, họ thấy tiền mới sáng mắt, ít cũng không được. Cho nên vô cùng khó, thật chẳng dễ.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, lúc bình thường ở trong nhà ăn mặc tùy tiện. Nếu như công phu thời khoá tối trong nhà, mặc quần áo ở nhà bình thường, thậm chí quần áo ngủ thì có như pháp không?

Đáp: Không như pháp. Hết thầy đều phải cầu từ trong cung kính, điều này các vị phải chú ý, hết thầy đều là cung kính. Khi trong nhà bạn có khách đến, bạn còn phải mặc quần áo lịch sự tiếp khách, huống hồ chúng ta đối trước Phật Bồ-tát, đối trước quý thần? Luôn phải biết lễ phép, điều này không thể lơ là. Có thể mặc áo Hải Thanh, đây là tốt nhất, Hải Thanh là lễ phục thời xưa Trung Quốc; nếu không mặc Hải Thanh, bình thường khi trong nhà chúng ta có khách đến, chúng ta mặc quần áo bình thường cũng được. Chỉ ít cũng phải là quần áo bình thường. Nếu mặc quần áo ngủ thì không được, đây là rất không lễ phép.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, có vị nữ cư sĩ niệm Phật tinh tấn, nhưng chưa thể bỏ thuốc lá. Khi cô ấy niệm Phật thì nhìn thấy chuỗi hạt trong tay bốc khói, xin hỏi có ý nghĩa như thế nào?

Đáp: Đây chẳng phải là cảm ứng sao? Trong tay cô ấy thường hay cầm thuốc lá, trong chuỗi hạt cũng bốc ra khói thuốc. Tôi tin cảm ứng này là một sự nhắc nhở, nói với cô ấy đây không phải là việc tốt. Trong giới luật nhà Phật, mặc dù không có giới điều này nhưng trong giới luật của Phật có “*giới nhiếp thiện pháp*”, đây chính là mở rộng, phạm là hết thầy thiện pháp thì dù Phật không nói cũng phải tu. “*Giới lợi lạc hữu tình*” này, bạn nói hút thuốc, hiện nay người thông thường nói là hút thuốc thụ động bị tổn thương còn nghiêm trọng hơn. Chúng ta hút thuốc, hại chính mình, còn hại đến người khác, đây tuyệt đối không phải là việc tốt, vì thế phải nên bỏ thuốc.

Phía dưới là 12 câu hỏi của đồng tu trên internet.

Hỏi: Câu thứ nhất, trong Học Phật Hành Nghi nói, mọi lúc mọi nơi, khi rửa mặt, rửa chân, tắm gội, trồng trọt thì đều có thần chú. Nhưng khi đọc tụng thì con lo rằng âm đọc không chuẩn, xin hỏi con có thể thay thần chú bằng câu Phật hiệu được không?

Đáp: Được, thần chú xác thực phải do Thượng Sư truyền thọ trực tiếp, âm đọc đã ghi chép trong kinh điển có nhiều chỗ không chuẩn, rất khó có hiệu quả. Không bằng chúng ta niệm danh hiệu Phật, niệm danh hiệu Bồ-tát thay cho thần chú, là như

nhau. Khi xưa, đây là pháp sư Quán Đảnh vào những năm thời Càn Long, pháp sư này cũng vô cùng kiệt xuất, trước tác của ngài rất nhiều, ở trong Đại Tạng Kinh Tục Tạng có hơn 20 loại trước tác. Ngài từng nói qua một câu, trong Quán Kinh Trục Chi, Quán Kinh Trục Chi là trước tác của ngài, trong Quán Kinh Trục Chi tôi xem thấy có một đoạn nói như vậy. Ngài nói thế gian này, đối với tội nghiệp sâu nặng thông thường thì hết thấy kinh sám đều không thể tiêu trừ, bao gồm những sám mà hiện nay bạn quen thuộc như Đại Bi Sám, Lương Hoàng Sám, Từ Bi Tam Muội Thủy Sám, Thủy Lục Đại Sám, hết thấy đều không sám trừ được những tội nghiệp như vậy. Ngài nói sau cùng còn có một phương pháp, phương pháp này chính là một câu A-di-đà Phật, có thể diệt hết thấy trọng tội. Tội mà hết thấy sám không sám được thì một câu A-di-đà Phật có thể sám trừ, đây là ngài ở trong Quán Vô Lượng Thọ Kinh Trục Chi nói cho chúng ta biết. Cho nên, công đức niệm Phật vô lượng vô biên, chúng ta phải biết. Có thể đem tất cả thần chú, thấy đều đổi thành A-di-đà Phật, đó là pháp môn vô thượng.

Hỏi: Tiếp theo hỏi, Phật nói “hết thấy pháp vô ngã”, xin hỏi vì sao lại nói “tận hư không khắp pháp giới, hết thấy pháp là chính mình”?

Đáp: Hai cách nói này là hỗ trợ lẫn nhau, không có mâu thuẫn. Nói “*hết thấy pháp vô ngã*”, “*ngã*” này là tự thể, hết thấy pháp không có tự thể. Thể là gì? Thể là nhân duyên, thể mà hiện nay chúng ta nói là nhiều điều kiện kết hợp, không phải đơn nhất. Đối với cách nói “*vô ngã*” này, Phật dạy chúng ta đừng chấp trước thân này là ta, đây là điều mà chúng sanh lục đạo thấy đều chấp trước. Chấp trước thân này là ta thì phiền phức sẽ đến, vì sao vậy? Không thoát khỏi Dục giới, phạm vi sống của bạn ở trong vòng tròn rất nhỏ, bạn nhảy không qua cửa ải này. Cho nên, Phật nói với chúng ta chân tướng sự thật, thân không phải là ta. Vậy ta là gì? Ta là pháp tánh, pháp tánh mới là ta. Bạn xem trong Thiên tông nói: “Mặt mũi vốn có trước khi cha mẹ chưa sanh”, đó mới là ta; mặt mũi vốn có trước khi cha mẹ chưa sanh, là pháp tánh. Pháp tánh là gì? Pháp tánh chính là bản thể của hết thấy pháp trong khắp pháp giới hư không giới, hết thấy pháp trong khắp pháp giới hư không giới từ đâu đến? Từ pháp tánh biến.

Cho nên trong kinh Hoa Nghiêm nói, toàn bộ *sâm la vạn tượng* trong vũ trụ đều là duy tâm sở hiện, duy thức sở biến, tâm chính là tánh, thức cũng là tánh. Cho nên trong Địa Tạng Kinh Khoa Chú, huyền nghĩa của nó chính là nói “*tánh thức không thể nghĩ bàn*”, lời nói này rất hay; tánh thức không thể nghĩ bàn, đó mới là

chính mình, mới là chính mình chân thật. Bạn biết tự tìm ra chính mình, sau đó bạn sẽ hiểu được toàn bộ hư không pháp giới là chính mình. Khi chúng tôi giảng kinh thường hay dùng thân thể để làm thí dụ, nếu ví toàn bộ cơ thể này là pháp tánh, mỗi cá nhân chúng ta chính là một tế bào trong cơ thể; tất cả chúng sanh, chính là các cơ quan không giống nhau, tế bào không giống nhau, cấu thành một thân người. Bạn có thể từ đây mà biết, bạn đối với hết thảy chúng sanh trong cả hư không pháp giới, bạn đều xem thấy đó là chính mình, đó không phải là người ngoài. Hết thảy chư Phật là chính mình, hết thảy Bồ-tát là chính mình, hết thảy chúng sanh trong lục đạo là chính mình, ngoài chính mình ra không có pháp nào có thể được, đây là bạn thật sự đã tìm được chính mình.

Bạn đối với tất cả chúng sanh, đối với những thiện ác mà họ đã làm, cách nhìn của bạn là gì? Làm việc thiện, thiện là thuận tự tánh, là tốt; làm việc ác, ác là trái với tự tánh, đó chính là một phần tế bào đã sanh bệnh trong cơ thể, tế bào bệnh độc. Tế bào thiện thì phải giúp cho nó trưởng thành thật tốt; tế bào bị bệnh thì phải khéo loại bệnh độc ra cho nó khỏi, để nó khôi phục lại bình thường. Đây chính là những việc làm của chư Phật Bồ-tát làm trong chín pháp giới, giúp chúng ta khôi phục lại bình thường. Các ngài biết các ngài và chúng ta là một thể, chúng ta không biết các ngài và chúng ta là một thể, cho nên các ngài là giác ngộ, tường tận, chúng ta là mê hoặc, hồ đồ, không biết chân tướng sự thật.

Hỏi: Thứ ba, họ hỏi mẹ con không tin lắm về thế giới Tây Phương Cực Lạc, cảm thấy rất khó! Hiện nay mẹ con chỉ niệm thánh hiệu Địa Tạng, nói phải trị bệnh trước. Nhưng mẹ con đã gần 70 tuổi rồi, xin hỏi phải làm thế nào để giúp mẹ vãng sanh về Tây Phương?

Đáp: Tụng kinh Địa Tạng có thể vãng sanh Tây Phương, vừa trị bệnh, cũng có thể vãng sanh. Cánh cửa vào thế giới Tây Phương Cực Lạc rất rộng, tuyệt đối không chỉ có niệm A-di-đà Phật, chỉ có tụng kinh Vô Lượng Thọ, kinh Di-đà mới có thể vãng sanh, không phải vậy. Bạn hãy xem những gì trong kinh Vô Lượng Thọ nói, tu học hết thảy pháp đại thừa, miễn là hồi hướng cầu sanh Tây Phương Tịnh độ thì lúc lâm chung Phật thầy đều đến tiếp dẫn. Cánh cửa này quá rộng, không có một chút tư tâm, không có thành kiến pháp môn. Cho nên, tụng kinh Địa Tạng, niệm Địa Tạng Bồ-tát, hồi hướng cầu sanh Tây Phương Tịnh độ, quyết định được sanh, kinh Vô Lượng Thọ có thể làm chứng minh.

Hỏi: Câu thứ tư, họ hỏi: Học trò tính tình lập dị, gặp người khác thì căng thẳng, cho nên chung sống với người dẫn đến đủ loại hiểu lầm, xin hỏi có phương pháp nào đặc biệt hiệu quả nào có thể giữ bình an, giảm thiểu tai hoạ?

Đáp: Những tình trạng này thấy đều có nhân từ trước, đây là quả báo, đều có nhân từ trước. Hiện nay ở nước ngoài, thường hay dùng phương pháp thôi miên mức độ sâu, làm cho bạn quay về đời quá khứ, tìm ra được nguyên nhân này thì sẽ lập tức tiêu trừ. Điều này không tổn hại gì, có thể thử xem sao, tìm ra trong đời quá khứ của bạn xem nguyên nhân nằm ở đâu? Góc ở chỗ nào?

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, con người khi vừa qua đời thì không được lập tức di chuyển, xin hỏi động vật có phải cũng như vậy không? Nếu truyền tam quy y cho muỗi đã chết, nếu đem chúng đặt ở bên cạnh máy niệm Phật, di chuyển như thế, liệu chúng có khởi tâm sân hận không, xin hỏi phải nên làm như thế nào?

Đáp: Động vật và người không giống nhau, con người đang tạo tội nghiệp, còn động vật đang tu sám hối. Chỉ cần bạn có thiện tâm thành ý giúp đỡ chúng, chúng sẽ tiếp nhận, chúng sẽ biết ơn bạn.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi thứ sáu, chỗ học trò đang ở có rất nhiều người chưa thành niên bị chết, như chết vì tai nạn xe cộ, chết đuối, v.v... rất nhiều người lớn đều vì họ mà đi gọi hồn. Xin hỏi người chết rồi có thật sự cần phải gọi hồn không? Ở cõi quỷ là hoá sanh hay là thai sanh?

Đáp: Phật ở trong kinh nói với chúng ta, cõi quỷ đều có thai sanh, hoá sanh, thai noãn thấp hoá thấy để có, đây là cõi nạ quỷ. Gọi hồn chính là cha mẹ, ông bà, người thân quyến thuộc, bạn bè thân thích trong quá khứ, đang ở một cõi nào đó, vẫn có thể gặp mặt, vẫn còn thể tìm thấy. Đây là tình chấp thế gian, tình chấp thế gian vẫn không thể quên. Người nước ngoài cũng rất nhiều, tôi xem thấy một số tài liệu, họ ở trong thuật thôi miên tìm tình nhân kiếp trước. Tình nhân kiếp trước có một số họ biết, chính là một người nào đó ngay trong bạn bè hiện tại của họ, họ sống rất hợp ý nhau. Đời quá khứ từng là cha con, là vợ chồng, hiện tại có khi biến thành anh em, hoặc là biến thành con cái của chính mình, là thế hệ sau, có cảm tình đặc biệt. Cho nên, con người có khả năng đời đời kiếp kiếp đều sống cùng nhau.

Loại tình chấp này nếu không đoạn, các vị thử nghĩ xem, rất khó thoát khỏi lục đạo, rất khó thoát khỏi hoàn cảnh này. Cho nên, Phật muốn chúng ta buông xuống tình chấp, buông xuống tình chấp thì chúng ta mới có thể vãng sanh về cõi Phật. Nào

ai biết tình thân trong cõi Phật càng nhiều hơn, tổ tiên xưa đời đời kiếp kiếp của chúng ta, trước đây đều vãng sanh rồi, đến thế giới Cực Lạc đều gặp được. Điều đó tốt, vĩnh viễn không rơi vào luân hồi nữa, mọi người cùng nhau giúp A-di-đà Phật phổ độ chúng sanh. Không có duyên với A-di-đà Phật nhưng có duyên với bạn, bạn có thể giới thiệu, để cho mọi người thấy đều được độ, đây là việc tốt.

Hỏi: Câu hỏi thứ bảy, họ hỏi: Xin hỏi phải nắm bắt mức độ tùy thuận chúng sanh như thế nào? Ví dụ như việc nào đó, nếu không tùy thuận người khác, tập thể thì có thể làm liên lụy đến việc của họ; còn nếu tùy thuận thì sẽ khiến cho chính mình phạm giới, như mượn danh nghĩa của mình để làm một số việc.

Đáp: Việc này phải có trí tuệ, nếu như không có trí tuệ thì chính là như trong nhà Phật nói, “*Từ bi đa họa hại, phương tiện xuất hạ lưu*”, bạn sẽ rơi xuống hạ lưu, có họa hại. Cho nên phải có trí tuệ. Khi tùy thuận chúng sanh, bạn từ Thập Đại Nguyên Vương thì có thể thể hội được. Bạn xem “*Lễ kính chư Phật*” nhất định phải tùy thuận, cung kính đối với người nhất định phải tùy thuận, đối với người ác cũng phải cung kính. “*Tán tán Như Lai*” thì có điều kiện, bạn xem tán tán thì đổi thành Như Lai, ngài không gọi là chư Phật. Tán tán nhất định là việc tốt, việc thiện, họ làm không như pháp thì không thể tán tán. Cho nên, Như Lai là từ trên tánh đức mà nói, chư Phật là từ trên hình tướng mà nói, việc này không như nhau. Do đây có thể biết, Bồ-tát Phổ Hiền dạy chúng ta “*Hằng thuận chúng sanh*”, bạn sẽ hiểu được hằng thuận chúng sanh là có chừng mực, không phải là vô điều kiện, trong đó có điều kiện, những thứ này phải nên khéo học tập. Nền tảng cơ bản nhất đương nhiên vẫn là Đệ Tử Quy, nếu bạn có thể bắt đầu học từ Đệ Tử Quy, bắt đầu học từ Thập Thiện Nghiệp, bắt đầu học từ Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, thì chừng mực đó vô cùng rõ ràng. Bạn sẽ biết trong các tình huống khác nhau, làm sao vận dụng linh hoạt, vận dụng đến chỗ thích hợp. Cho nên đây là trí tuệ.

Mượn danh nghĩa làm một số việc, sự việc này nếu không như pháp, có khi chính mình còn phải chịu trách nhiệm pháp luật. Cho dù chính bạn cảm thấy không quan trọng, người nhà của bạn sẽ gián tiếp chịu tổn hại, việc này cũng không thể không lưu ý.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, họ hỏi: Nghe thấy một vị pháp sư nói, A-di-đà Phật là thân kim sắc, mà tượng A-di-đà Phật sứ màu trắng của Tịnh tông Học Hội có chỗ hơi khác. Xin hỏi phải nên trả lời như thế nào?

Đáp: Bạn hãy trả lời, nói với họ đừng chấp trước, buông xuống phân biệt chấp trước thì không có việc gì nữa, có sao nhất định phải phân biệt, nhất định phải chấp trước? Nói thật ra, Phật không có thân tướng nhất định, cũng không có sắc tướng nhất định. Trong kinh Lăng Nghiêm nói cho chúng ta rất rõ ràng, Phật là “*tùy chúng sanh tâm, ứng sở tri lượng*”, bạn thích ngài là hình tướng gì thì ngài sẽ hiện ra hình tướng đó; thích ngài màu sắc gì thì ngài liền biến ra màu sắc đó.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, họ hỏi: Nếu nơi ở không thuận tiện để cúng tượng Phật, nên tải ảnh Phật về trên máy tính, khi cúng Phật lễ Phật thì đối trước tượng Phật ở trong máy tính để lễ Phật, xin hỏi có như pháp không?

Đáp: Như pháp. Nếu lúc nào bạn cũng mang theo máy tính thì tượng Phật lúc nào cũng ở bên bạn rồi, đây là một loại phương thức rất tốt.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, trong Tịnh Không Pháp Sư Pháp Ngữ nói “dị thực quả, thử vi tối trọng, vị quả báo dị thời thành thực”, xin hỏi “dị thời” là ý gì?

Đáp: Đây là danh từ Phật học, bạn có thể tra trong từ điển Phật học, Phật học Đại từ điển nói rất rõ ràng. “Dị” chính là không như nhau, “dị thời” là thời điểm không như nhau. Ví dụ như chúng ta lấy một trường hợp đơn giản, cây đào là nở hoa trước, kết quả sau, hoa và quả không phải cùng một thời điểm, đây gọi là “dị thời”, nếu hoa và quả đồng thời thì không phải là dị thời. Hoa quả đồng thời, như hoa sen, hoa sen là hoa quả đồng thời, bạn xem khi sen lớn thành đài sen, bên trong có hạt sen, hoa và quả của nó đồng thời. Cho nên trong hình tượng Phật của chúng ta, trong Phật môn sử dụng hoa sen làm biểu pháp, chính là nhân quả đồng thời. Những loài khác như cây đào, cây mận, nhân quả không đồng thời, gọi là dị thời, gọi là dị thực, là ý nghĩa này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, xin hỏi có phải là từ trong bát thức tìm được chân như bản tánh không? Chân vọng hoà hợp có phải là chân như không? Hay đó là bát thức? Hay là chân như ở ngoài bát thức chuyển thức thành tịnh địa trí?

Đáp: Vấn đề này rất phức tạp, bạn muốn làm cho rõ thì bạn phải đọc kinh luận duy thức. Duy thức xác thực là một môn học vấn rất đồ sộ, phải dùng đến đầu óc. Chân như bản tánh không nơi đâu không có, không chỗ nào không có, không lúc nào không có, vì sao vậy? Ngay cả hư không cũng là do nó biến hiện ra, hư không không phải là thật. Ngày nay chúng ta nói thời gian và không gian, thời gian và không gian đều là tự tánh biến hoá ra, nó không phải thật. Cho nên thời gian, không gian có

thể đột phá, đột phá được thời gian thì trước và sau không còn nữa; đột phá được không gian thì gần và xa không còn nữa, đây đều là sự tương chân thật.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, họ hỏi: Đệ tử niệm Phật niệm đến khi vô cùng tĩnh lặng, nhìn thấy hư không rất nhiều chúng sanh, trong đó có Phật Bồ-tát, cũng có đạo nhân buộc tóc giống tiên nhân, còn có các sư phụ xuất gia đang ngồi gõ mõ, họ cũng niệm Phật cùng con. Xin hỏi vì sao lại nhìn thấy họ?

Đáp: Đây là cảm ứng, là việc tốt, nhưng đừng chấp trước, chấp trước thì không được. Phật ở trong kinh Lăng Nghiêm nói, nếu hiện tượng này xuất hiện, bạn đừng quan tâm đến nó, đừng để trong tâm thì mới là cảnh giới tốt. Nếu thường hay để trong tâm, dần dần sẽ biến thành cảnh giới ma, đạo lý này phải hiểu. Bất kể cảnh giới gì hiện tiền, đây đều là nói bạn đang ở trình độ nhất định, thời gian và không gian, như vừa mới nói, đột phá thời gian không gian rồi thì bạn có thể, có thể nhìn thấy những tình trạng như vậy của không gian duy thứ không đồng. Nhìn thấy cảnh giới Phật, nhìn thấy cảnh giới tiên nhân, cảnh giới tiên nhân, hoặc là cảnh giới của chúng sanh lục đạo đều sẽ nhìn thấy, đây là bình thường, đừng chấp trước vào nó, cũng không cần phải nói ra. Thế nhưng bạn có thể dùng bút để ghi chép lại, đối với sự tu hành của bạn sẽ có trợ giúp, đây là ghi lại công phu của bạn đạt đến một loại trình độ nào đó. Ghi chép của bạn cũng đừng đi khắp nơi cho người khác xem, có thể đưa cho người chân chánh có tu hành, thỉnh họ làm giám định, có lẽ khi nào có giá trị thì họ sẽ nói với bạn, có thể cung cấp cho các đồng tu làm tham khảo.

Tốt rồi, hiện giờ thời gian đã hết, cũng vừa đúng lúc chúng ta giải đáp xong các câu hỏi này.